

KOD _____

Delprov I	Poäng:	G/U:
Delprov II – läkemedelsberäkning		G/U:

Delprov I Patientfall

Kristina Karlsson

Totalt 14 frågor, maximalt 25 poäng

I situationen befinner du dig som sjuksköterska på olika instanser i vårdkedjan och det är av stor vikt att du har ett holistiskt tänkande.

Kristina Karlsson är 66 år och bor ensam i en liten stuga på landet. Hon är nybliven pensionär och älskar sin stuga och trädgård. Hon har tre barn som bor ett par kilometer ifrån henne. Kristinas syster, som hon har en nära relation till, bor också i närheten. På sista tiden har hon känt sig tröttare än vanligt, både på morgonen och på kvällen. Idag när Kristina planterar rosor så börjar hon blöda näsblod, vilket hon gjort av och till de sista veckorna. Hon blir orolig och kontaktar sin vårdcentral. Kristina får tid för undersökning vid vårdcentralen tre dagar senare.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ VÅRDCENTRALEN.

Kristina har med sig sin syster till besöket på vårdcentralen. Det ska tas en del blodprover inför läkarbesöket. Du har med dig sjuksköterskestudenten Orvar som skall ta blodproverna. Ni diskuterar vad de olika blodprovernans förkortningar står för.

1. Vad står förkortningarna för av nedanstående blodprover? (0,5p/svar) (2p)

Hb	
LPK	
TPK	
SR	

KOD _____

Kristina 66 år, har den sista tiden känt sig tröttare än vanligt. Hon har även blött näsblod ibland. Hon har fått en tid för undersökning på vårdcentralen där blodprover tagits.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ VÅRDCENTRALEN.

Ni skall dessutom kontrollera blodtrycket på Kristina. Orvar och du diskuterar vad som är viktigt att tänka på inför blodtryckstagningen.

2. Besvara följande frågor om blodtrycksmätning. Markera med ett X för rätt svar.
(0,5p/svar) (2p)

<i>Hur många gånger skall blodtrycket tas om patienten har oregelbunden hjärtrytm?</i>	Det räcker med 1 mätning	2-3 mätningar vid varje mättillfälle	Vid första mättillfället görs 3 mätningar, vid nästa tillfälle räcker 1 mätning
<i>Vad kallas det högsta trycket när blodet pumpas ut från den vänstra hjärthalvan?</i>	Systoliskt blodtryck	Arteriellt blodtryck	Diastoliskt blodtryck
<i>Har det någon betydelse i vilket läge armen är placerad?</i>	Ja, vid liggande ska armen vara placerad i hjärthöjd	Ja, vid stående ska armen vara placerad i hjärthöjd	Nej, det har ingen betydelse
<i>Varför är det viktigt att inte trycka stetoskopet för hårt mot artären?</i>	Det blir falska höga värden	Det blir falska låga värden	Pulsjuden kan utebli

Läkaren ställer kompletterande frågor till Kristina och förstår att hon har varit extremt trött den sista tiden och har haft feber nattetid. Efter 30 minuter ser du att SR värdet redan är högt. Du går och meddelar läkaren, som ber dig om kompletterande prover. Läkaren misstänker att det kan vara någon hematologisk malignitet men avvaktar blodprovssvaren.

3. Besvara följande frågor. (0,5p/svar) (2p)

<i>Vilken blodkropp antas <u>främst</u> vara påverkad i en B-Diff, när hematologisk malignitet misstänks?</i>	
<i>Vad kallas den vävnad som producerar blodceller och som bl.a. finns i skelettets stora rörben?</i>	
<i>Vad betyder förkortningen KML som är en hematologisk malignitet?</i>	
<i>Vad betyder ALL som är en hematologisk malignitet?</i>	

Nästa dag ringer läkaren från vårdcentralen och berättar att Kristina kan ha en allvarlig blodsjukdom och att Kristina ska få komma till hematologen samma dag. Kristina tar en taxi till sjukhuset och hennes syster följer med.

KOD _____

Kristina 66 år, har den sista tiden känt sig tröttare än vanligt. Hon har även blött näsblod ibland. Hon är på vårdcentralen för en undersökning och under besöket togs blodprover och blodtryck.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ HEMATOLOGEN.

Du är mottagande sjuksköterska. Kristina är rädd och chockad. Du läser remissen från allmänläkaren och du gör ett ankomstssamtal innehållande omvårdnadsanamnes med Kristina.

4. Ange 6 områden som omvårdnadsanamnesen skall innehålla förutom allmänna uppgifter. (0,5p/svar) (3p)

1	
2	
3	
4	
5	
6	

Du, Kristina och hennes syster sitter ensamma i ett rum för att få lugn och ro. Du ser att Kristina är orolig och säger att det är bra att även systemen är med för att lyssna. Du förklarar noga för Kristina och hennes syster vad som kommer att ske och att läkaren kommer och informerar mer om misstänkt sjukdom, planerade undersökningar som ett benmärgsprov och eventuell behandling.

KOD _____

66 år, är inlagd på hematologen för misstänkt blodsjukdom. Du gör en omvårdnadsanamnes på Kristina och hon har informerats om planerade undersökningar av läkare.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ HEMATOLOGAVDELNINGEN

Läkaren har fått svar på benmärgsprovet och informerar Kristina om att hon fått akut myeloisk leukemi. I morgon ska hon få sin första cytostatikabehandling. Du och sjuksköterskestudenten Ada diskuterar läkemedlet som Kristina ska få. Ada ombeds att läsa i FASS om indikationer, biverkningar och kontraindikationer för att få kunskap om cytostatikan innan behandling. Ada har efter det några frågor till dig.

5. Svara på nedanstående frågor om farmakologi. (0,5p/svar) (1p)

<i>Vad betyder ordet farmakodynamik</i>	
<i>Vad betyder ordet farmakokinetik</i>	

Kristina har nu fått en CVK och röntgat lungorna för att kontrollera läget och har precis kommit tillbaka till avdelningen. Sjuksköterskestudenten Ada och du går in till Kristina för att kontrollera CVK:n. Ni diskuterar indikationer för att få en CVK.

6. Ge 4 exempel på indikationer för en CVK. (0,5p/svar) (2p)

1	
2	
3	
4	

7. Besvara nedan frågor om handhavande av CVK. (0,5p/svar) (2p)

<i>Med hur många milliliter NaCl skall du spola en CVK efter varje användning?</i>	
<i>Vilken sprutstorlek ska du använda när du spolar med NaCl?</i>	
<i>Ange en anledning till att blododling tas ur CVK:n?</i>	
<i>Hur länge skall du minst desinficera injektionsmembranet innan du ger en injektion/infusion?</i>	

KOD _____

66 år, remitteras akut in till hematologen för misstänkt blodsjukdom. Du gör en omvårdnadsanamnes på Kristina, hon har fått en CVK, genomgått ett benmärgsprov och man planerar att ge Kristina cytostatika.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ HEMATOLOGAVDELNINGEN

Kristina skall nu få sin första cytostatikabehandling och läkemedel mot illamående ges innan. Du informerar Kristina om kortsiktiga och långsiktiga biverkningar. Din sjuksköterskestudent Amanda och du resonerar om vilken myndighet som har ansvar för biverkningar och vem som har ansvar för att du skall hantera kunna cytostatika på rätt sätt.

9. Besvara följande frågor. (1p/svar) (2p)

<i>Till vilken statlig myndighet skall biverkningar rapporteras till?</i>	
<i>Vem har ansvaret för att personal har erforderlig kunskap vid arbete med cytostatika?</i>	

Kristina mår bra efter behandlingen och kan äta lättare mat på kvällen. Sjuksköterskestudenten Amanda och du diskuterar vikten av basala hygienrutiner.

10. Bevara nedanstående frågor om basala hygienrutiner med ett X för rätt svar. (0,5p/svar) (2p)

<i>När ska basala hygienrutiner tillämpas?</i>	Endast vid vård/behandling av person med konstaterad smitta	Vid all direkt vård/behandling, oberoende av känd eller okänd smitta	Endast då jag vårdar/behandlar en person med känd blodburen smitta
<i>När ska händerna tvättas med tvål och vatten före handdesinfektion?</i>	Efter kontakt med person med kräkningar eller diarré	Före måltidsuppehåll	Efter all kontakt med vård- och omsorgstagare
<i>Varför ska arbetsdräkten vara kortärmad?</i>	Det är enkelt att ta på plastförkläde	Det skapar förutsättning för korrekt utförd handhygien	Det är bekvämt
<i>Var ska basala hygienrutiner tillämpas?</i>	Endast vid vård på sjukhus	Endast inom kommunal vård och omsorg	Överallt där vård och omsorg bedrivs

KOD _____

66 år, har fått diagnosen akut myeloisk leukemi. Hon har fått en CVK, infusion och en första cytostatikabehandling.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ HEMATOLOGAVDELNINGEN

Kristina känner sig trött och tagen både fysiskt och psykiskt. Läkaren har förklarat för henne att hon kan bli mer infektionskänslig de närmaste dagarna. Du gör en omvårdnadsplan och upprättar en omvårdnadsdiagnos: Risk för infektion r/t cytostatikaterapins biverkningar. Du gör en undersökning av Kristinas munstatus då du vet att cytostatika kan påverka munhälsan.

11. Besvara följande frågor om munstatus. (0,5p svar) (1p)

<i>Vilket riskbedömningsinstrument används för bedömning av munhälsa?</i>	
<i>Vilka problem med munhälsan kan Kristina få av cytostatikabehandlingen? Ange 1 problem.</i>	

12. Besvara följande frågor om klassifikationer i journalen. (0,5p/svar) (1p)

<i>Vad kallas de internationella klassifikationer (kodverk) för omvårdnadsdiagnoser som används för sjuksköterskor? (Besvara med förkortningen)</i>	
<i>Vad kallas de internationella klassifikationer (kodverk) för medicinska diagnoser och vissa behandlingar? (Besvara med förkortningen)</i>	

Cytostatikabehandlingen innebär ökad risk för infektioner. Du och sjuksköterskestudent Amanda diskuterar vad som är viktigt att veta när du vårdar en patient med leukemi.

13. Besvara nedanstående frågor. (0,5p/svar) (2p)

<i>Ange 1 orsak till varför cytostatikabehandlade patienter har en ökad infektionsrisk?</i>	
<i>Vad är den vanligaste smittkällan för cytostatikabehandlade patienter?</i>	
<i>Vad innebär att en bakterie är resistent mot antibiotika?</i>	
<i><u>Vad heter den multiresistenta bakterie som är vanligt förekommande på huden och i slemhinnorna hos friska personer?</u> (Förkortning räcker ej)</i>	

KOD _____

66 år har fått diagnosen akut myeloisk leukemi. Hon har fått en CVK, infusion och en första cytostatikabehandling. En omvårdnadsplan har upprättats och munhälsan har bedömts efter gällande riskbedömningsinstrument.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ HEMATOLOGAVDELNINGEN

Dag tre efter cytostatikabehandlingen känner sig Kristina trött och slö. Hon har ingen aptit och vill helst ligga kvar i sängen. Hennes blodstatusvärden är onormalt låga och levervärdena har stigit. Du misstänker sepsis och börjar med att kontrollera hennes vitalparametrar.

14. Ange 6 specifika symtom/tecken på sepsis förutom ovanstående understrukna och fynd av laboratorievärden. (0,5p/svar) (3p)

1	
2	
3	
4	
5	
6	

Kristina får antibiotika för sin infektion och kan sedan skrivas ut till hemmet efter 3 veckor på hematologavdelningen.

KOD _____

Delprov II läkemedelsberäkning	G/U:
---------------------------------------	-------------

Delprov II Läkemedelsberäkning

Kristina Karlsson är 66 år och har precis diagnostiserats med akut myeloisk leukemi. Hon har fått en central venkateter för att erhålla cytostatikabehandling.

Läkaren har ordinerat intravenös vätska till Kristina då hon visar kliniska symtom på dehydrering.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ HEMATOLOGAVDELNINGEN

8. Besvara nedanstående frågor om läkemedelsräkning. (rätt svar = godkänt)

Glukos Braun 50 mg/ml buffrad

B. Braun Infusionsvätska, lösning 50 mg/ml (klar, färglös eller nästan färglös)

Glukoslösning för initial rehydrering och vätskeunderhåll. *Glukos Braun 50 mg/ml:* Intravenös infusion. Infusionstakten anpassas efter patientens kliniska tillstånd

<i>Ordinationen är 1000 ml Glukos, 50 mg/ml som skall ges på 6 timmar. Vilken infusionshastighet sätter du infusionspumpen på? Besvara i <u>hela ml/timme</u>. Avrunda enligt matematiska regler.</i>	<i>Svar:</i>
<i>Efter 4 timmar ordinerar läkaren att infusionen skall avbrytas. Hur många milliliter har Kristina fått då? Besvara i hela milliliter (ml)</i>	<i>Svar:</i>

KOD _____

Detta är nu provets sista sida.

Resultatet publiceras utifrån kodlista.

Om du av misstag startat med denna sida: kontakta omgående tentamensvakt.
Risk finns annars för att ditt prov kan underkännas eller att misstanke om fusk uppstår.